

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

Новопечерський пров. 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс: (044) 521-20-40, тел. (044) 521-20-56

E-mail: info@dei.gov.ua, сайт: www.dei.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508533

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

**Державна регуляторна служба
України**

Про надання інформації

З метою виконання рекомендацій викладених в абзаці п'ятому пункту 2 Рішення Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування від 10 травня 2024 року № 203/3 «Про результати виїзного засідання Комітету у Львівській області з розгляду питання: «Зменшення забруднення транскордонної річки Західний Буг (притока річка Віслі)» (додається) Держекоінспекцією розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів» (далі- проєкт Закону).

Держекоінспекція, відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», після доопрацювання проєкту Закону та аналізу регуляторного впливу з урахуванням наданих зауважень та пропозицій подає на повторне погодження до уповноваженого органу проєкт Закону.

Ураховуючи характер терміновості, пріоритетність та важливість врегулювання порушеного питання, просимо розглянути та погодити проєкт Закону в найкоротші терміни.

Додатки:

1. Проєкт Закону на 3 арк. в 1 прим.
2. Порівняльна таблиця на 6 арк. в 1 прим.
3. Пояснювальна записка на 4 арк. в 1 прим.
4. Аналіз регуляторного впливу на 16 арк. в 1 прим.
5. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в прим.
6. Рішення Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування від 10.05.2024 № 203/3 на 4 арк. в 1 прим.

Т.в.о. Голови

Ігор ЗУБОВИЧ

(044) 521-20-33

Держекоінспекція України

1419/5/6-25 від 27.03.2025

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
Держекоінспекція України
1419/5/6-25 від 27.03.2025
Підписання КЕП Зубович Ігор Олегович

ПРОЄКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“ ”

2025 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні
правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і
раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів»

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

1. Внести зміни до Кодексу України про адміністративні
правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до
№ 51, ст. 1122):

1) у статті 48:

в абзаці другому частини першої:

слова “від трьох до семи” замінити словами “від ста до двохсот”;

слова “від п’яти до восьми” замінити словами “від двохсот до
трьохсот”;

2) у статті 59:

в частині першій:

в абзаці першому після слів “яке спричиняє їх забруднення” доповнити
словами “і засмічення, ”;

в абзаці другому:

слова “від трьох до семи” замінити словами “від ста до двохсот”;

слова “від п’яти до восьми” замінити словами “від двохсот до
трьохсот”;

в абзаці другому частини другої слова “від п’яти до восьми” замінити
словами “від двохсот до трьохсот”;

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

“Руйнування русел річок, струмків та водотоків або порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій –

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.”;

3) у статті 59¹:

в абзаці другому частини першої слова “від тридцяти п’яти до сімдесяти” замінити словами “від двохсот до трьохсот”;

в абзаці другому частини другої слова “від двадцяти до сорока” замінити словами “від ста до двохсот”;

в абзаці другому частини третьої слова “від сорока до сімдесяти” замінити словами “від ста до двохсот”;

4) у статті 60:

в частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“Забір води з порушенням планів водокористування, недотриманні умов дозволу або порушенні правил спеціального водокористування, самовільне проведення гідротехнічних робіт, безгосподарне використання води (добутої або відведеної з водних об’єктів), порушення правил ведення первинного обліку кількості вод, що забираються з водних об’єктів і скидаються до них, та визначення якості вод, що скидаються, або перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності, -”;

в абзаці другому слова “від п’яти до восьми” замінити словами “від ста до двохсот”;

в частині другій:

абзац перший після слів “передбачених законом,” доповнити словами “порушенні режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах та на землях водного фонду,”;

5) у статті 61:

в абзаці другому частини першої:

слова “від п’ятдесяти до ста” замінити словами “від ста до двохсот”;

слова “від ста до двохсот” замінити словами “від двохсот до трьохсот”;

в абзаці другому частини другої:

слова “від п’ятдесяти до ста” замінити словами “від ста до двохсот”;
слова “від ста до двохсот” замінити словами “від двохсот до трьохсот”.

б) у статті 77¹:

абзац перший після слів “сільськогосподарського призначення,”
доповнити словами “у прибережних захисних смугах та на островах,”.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його
опублікування.

Голова
Верховної Ради України

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення в частині посилення відповідальності
у сфері використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта
Кодекс України про адміністративні правопорушення	
Стаття 48. Порухення права державної власності на води Самовільне захоплення водних об'єктів або самовільне водокористування, переуступка права водокористування, а також укладення інших угод, які в прямій чи прихованій формі порушують право державної власності на води, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від п'яти до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.	Стаття 48. Порухення права державної власності на води Самовільне захоплення водних об'єктів або самовільне водокористування, переуступка права водокористування, а також укладення інших угод, які в прямій чи прихованій формі порушують право державної власності на води, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
Стаття 59. Порухення правил охорони водних ресурсів Забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного режиму на водозборах, яке спричиняє їх забруднення, водну ерозію ґрунтів та інші шкідливі явища, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів	Стаття 59. Порухення правил охорони водних ресурсів Забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного режиму на водозборах, яке спричиняє їх забруднення і засмічення, водну ерозію ґрунтів та інші шкідливі явища, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів

доходів громадян і на посадових осіб - від п'яти до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Введення в експлуатацію підприємств, комунальних та інших об'єктів без споруд і пристроїв, що запобігають забрудненню і засміченню вод або їх шкідливому діянню, - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'яти до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Відсутня	доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Введення в експлуатацію підприємств, комунальних та інших об'єктів без споруд і пристроїв, що запобігають забрудненню і засміченню вод або їх шкідливому діянню, тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Руйнування русел річок, струмків та водотоків або порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
Стаття 59¹. Порушення вимог щодо охорони територіальних і внутрішніх морських вод від забруднення і засмічення Забруднення і засмічення територіальних і внутрішніх морських вод внаслідок скидів із суден, здійснених без дозволу спеціально уповноважених на те державних органів або з порушенням встановлених правил, -	Стаття 59¹. Порушення вимог щодо охорони територіальних і внутрішніх морських вод від забруднення і засмічення Забруднення і засмічення територіальних і внутрішніх морських вод внаслідок скидів із суден, здійснених без дозволу спеціально уповноважених на те державних органів або з порушенням встановлених правил, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від **тридцяти п'яти** до **сімдесяти** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Проведення навантажувальних та розвантажувальних робіт, що можуть призвести до забруднення територіальних і внутрішніх морських вод, без дозволу органів державного контролю в галузі охорони навколишнього природного середовища, якщо одержання такого дозволу передбачено законодавством України, -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від **двадцяти** до **сорока** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неповідомлення адміністрації найближчого порту України про проведене внаслідок крайньої необхідності без належного на те дозволу скидання у море шкідливих речовин з судна або іншого плавучого засобу, повітряного судна, платформи чи іншої штучно спорудженої у морі конструкції, а у випадках скидання з метою поховання - і органу, який видає дозволи та таке скидання, одразу після здійснення або в ході здійснення такого скидання -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб судна або іншого плавучого засобу від **сорока** до **сімдесяти** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від **двохсот** до **трьохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Проведення навантажувальних та розвантажувальних робіт, що можуть призвести до забруднення територіальних і внутрішніх морських вод, без дозволу органів державного контролю в галузі охорони навколишнього природного середовища, якщо одержання такого дозволу передбачено законодавством України, -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від **ста** до **двохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неповідомлення адміністрації найближчого порту України про проведене внаслідок крайньої необхідності без належного на те дозволу скидання у море шкідливих речовин з судна або іншого плавучого засобу, повітряного судна, платформи чи іншої штучно спорудженої у морі конструкції, а у випадках скидання з метою поховання - і органу, який видає дозволи та таке скидання, одразу після здійснення або в ході здійснення такого скидання -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб судна або іншого плавучого засобу від **ста** до **двохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 60. Порухення правил водокористування

Забір води з порушенням планів водокористування, самовільне проведення гідротехнічних робіт, безгосподарне використання води (добутої або відведеної з водних об'єктів), порушення правил ведення первинного обліку кількості вод, що забираються з водних об'єктів і скидаються до них, та визначення якості вод, що скидаються, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від **п'яти** до **восьми** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Обмеження у будь-який спосіб безперешкодного або безоплатного доступу громадян до узбережжя морів, морських заток, лиманів та островів у внутрішніх морських водах у межах пляжної зони, а також до берегів річок, водойм та островів для загального водокористування, крім випадків, передбачених законом, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів

Стаття 60. Порухення правил водокористування

Забір води з порушенням планів водокористування, **недотримання умов дозволу або порушення правил спеціального водокористування**, самовільне проведення гідротехнічних робіт, безгосподарне використання води (добутої або відведеної з водних об'єктів), порушення правил ведення первинного обліку кількості вод, що забираються з водних об'єктів і скидаються до них, та визначення якості вод, що скидаються, **або перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності**, -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від **ста** до **двохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб від **двохсот** до **трьохсот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Обмеження у будь-який спосіб безперешкодного або безоплатного доступу громадян до узбережжя морів, морських заток, лиманів та островів у внутрішніх морських водах у межах пляжної зони, а також до берегів річок, водойм та островів для загального водокористування, крім випадків, передбачених законом, **порушенні режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах та на землях водного фонду** -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів

доходів громадян і на посадових осіб - від чотирьохсот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Дії, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від чотирьохсот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від семисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.	доходів громадян і на посадових осіб - від чотирьохсот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Дії, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від чотирьохсот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від семисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
Стаття 61. Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв, порушення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв - тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Порушення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем - тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.	Стаття 61. Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв, порушення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв - тягне за собою накладення штрафу на громадян від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Порушення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем,- тягне за собою накладення штрафу на громадян від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
Стаття 77⁻¹. Самовільне випалювання рослинності або її залишків	Стаття 77⁻¹. Самовільне випалювання рослинності або її залишків

Випалювання стерні, луків, пасовищ, ділянок із степовою, водно-болотною та іншою природною рослинністю, рослинності або її залишків та опалого листя на землях сільськогосподарського призначення, у смугах відводу автомобільних доріг і залізниць, у парках, інших зелених насадженнях та газонів у населених пунктах без дотримання порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від ста вісімдесяти до трьохсот шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від дев'ятисот до однієї тисячі двохсот шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, вчинені в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від трьохсот шістдесяти до семисот двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від однієї тисячі двохсот шістдесяти до однієї тисячі восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.	Випалювання стерні, луків, пасовищ, ділянок із степовою, водно-болотною та іншою природною рослинністю, рослинності або її залишків та опалого листя на землях сільськогосподарського призначення, у прибережних захисних смугах та на островах, у смугах відводу автомобільних доріг і залізниць, у парках, інших зелених насадженнях та газонів у населених пунктах без дотримання порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від ста вісімдесяти до трьохсот шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від дев'ятисот до однієї тисячі двохсот шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, вчинені в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від трьохсот шістдесяти до семисот двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від однієї тисячі двохсот шістдесяти до однієї тисячі восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
---	--

Т.в.о. Голови Державної
екологічної інспекції України

_____ 2025 р.

Ігор ЗУБОВИЧ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів»

1. Мета

Метою прийняття проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів» (далі - проєкт акта) є забезпечення екологічної безпеки, запобігання негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження водних ресурсів, шляхом посилення відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Виконання рекомендацій, викладених у пункті 2 Рішення Комітету з питань екологічної політики та природокористування від 10 травні 2024 року № 203/3 «Про результати виїзного засідання Комітету у Львівській області з розгляду питання: «Зменшення забруднення транскордонної річки Західний Буг (притока річки Вісла)».

Порушення водного законодавства тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення обумовлене необхідністю посилення адміністративної відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, усунення дисбалансу між фактичним розміром заподіяної навколишньому природному середовищу шкоди та сумою існуючих штрафів.

Більшість статей Кодексу України про адміністративні правопорушення не відповідають сучасним економічним умовам, а незначний розмір штрафів за порушення вимог природоохоронного законодавства не є стимулом до дотримання встановлених вимог, призводить до правового нігілізму у суспільстві, нівелює зусилля держави, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення належного рівня екологічної безпеки.

Останнім часом внесені значні зміни до законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, що викликає необхідність оновлення складу правопорушень та встановлення відповідальності за їх здійснення у Кодексі України про адміністративні правопорушення.

Збільшення адміністративних штрафів за порушення природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення

водних ресурсів є дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати порушень у цій сфері.

3. Основні положення проекту акту

Проектом акта пропонується збільшити адміністративні санкції за правопорушення, передбачені статтями 48, 59, 59¹, 60, 61, 77¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо збільшення розмірів штрафів за порушення вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.

У низці статей розширюється склад правопорушень, зокрема, у частині: недотриманні умов дозволу або порушенні правил спеціального водокористування;

руйнування русел річок, струмків та водотоків або порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій;

порушення режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах та на землях водного фонду;

перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють:

Кодекс України про адміністративні правопорушення;

Водний кодекс України;

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закон України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію України» від 19.04.2017 № 275.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Прийняття проекту акта в запропонованій редакції не впливатиме на зменшення надходжень до державного та місцевого бюджетів.

Разом з тим, внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, якими підвищуються штрафи за порушення природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів та розширюється склад правопорушень, може збільшити надходження як до державного, так і до місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не потребує проведення публічних консультацій із громадськістю відповідно до Порядку проведення консультацій з питань

формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопад 2010 року № 996.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, не зазначається позиція відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку.

Проект акта не стосується сфери компетенції інших органів.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта буде направлено до Національного агентства з питань запобігання корупції для проведення моніторингу та визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта сприятиме посиленню охорони навколишнього природного середовища та раціональному використанню водних ресурсів, стане стимулом уникати протиправних дій у цій сфері та посилить відповідальність у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, що дозволить забезпечити збереження водних ресурсів.

Реалізація проекту акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації закону на	Пояснення очікуваного впливу
---------------------------	-------------------------------	------------------------------

	заінтересовану сторону	
Суб'єкти господарювання	Позитивний	Встановлення адміністративної відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів забезпечить дотримання суб'єктами відносин у цій сфері стандартів, нормативів, норм і правил, сприятиме більш відповідальному відношенню до водних ресурсів, дозволить зменшити кількість скоєних злочинів, які можуть призвести до екологічної катастрофи.
Громадяни	Позитивний	Відновлення екологічної рівноваги у водних об'єктах в комплексі з заходами організаційного, правового та економічного впливу. Підвищення рівня захисту прав, законних інтересів, життя та здоров'я громадян.
Органи державної влади	Позитивний	Посилення інституційної спроможності держави вживати заходи адміністративного впливу Відповідальність за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. Стабільне наповнення державного бюджету та місцевого бюджетів .

Т.в.о. Голови
Державної екологічної інспекції
України
 _____ 2025 р.

Ігор ЗУБОВИЧ

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 10 травня 2024 року

№ 203/3

Про результати виїзного засідання Комітету
у Львівській області з розгляду питання:
"Зменшення забруднення транскордонної
річки Західний Буг (притока річки Вісла)"

Комітет з питань екологічної політики та природокористування 18 квітня 2024 року провів виїзне засідання Комітету у Львівській області з розгляду питання: "Зменшення забруднення транскордонної річки Західний Буг (притока річки Вісла)".

Для участі у засіданні Комітету долучилися представники Львівської обласної військової адміністрації, Львівської обласної та міської рад, Державного агентства водних ресурсів України, Басейнового управління водних ресурсів та Басейнової ради річок Західного Бугу та Сяну, Державної екологічної інспекції України, Пустомитівської територіальної громади, ЛМКП "Львівводоканал" та ЛКП "Зелене місто".

Учасники засідання Комітету відвідали Львівське міське комунальне підприємство "Львівводоканал", де ознайомились з роботою очисних споруд м. Львова, які є найбільшим водокористувачем та забруднювачем басейну річки Західний Буг.

У селі Великі Грибовичі ознайомилися з процесом очистки інфільтрату та рекультивації Грибовицького сміттєзвалища. Проектом передбачається виконати рекультивацію порушених земель на всій площі полігону твердих відходів м. Львова та відновити прилеглі ділянки. Рекультивація здійснюється у два етапи. Наразі триває технічна рекультивація, виконано 95% робіт відповідно до проекту. Так, тіло звалища виположують та накривають спеціальним технологічним захисним екраном, що дозволить унеможливити потрапляння опадів всередину, а відтак – подальше утворення фільтратів. Передбачена організація відводу фільтратів, що постійно просочуються з підніжжя тіла полігону (середньодобова кількість складає орієнтовно 150 м³), проводиться очистки фільтрату.

Після накриття захисним шаром полігон засипатимуть шаром мінерального ґрунту. Працююча система інфільтрату унеможливилює подальше потрапляння забруднюючих речовин у підземні води і відповідно у водні об'єкти, зокрема річку Західний Буг. Надалі передбачається біологічна рекультивация, яка включатиме в себе висадження зелених насаджень. За результатами полігон в Грибовичах буде виглядати як великий сквер.

Учасники виїзного засідання Комітету на наступній локації оглянули першу чергу реконструйованих очисних споруд міста Пустомити Львівської області. Загалом тут мають відреконструювати існуючі каналізаційно-очисні споруди для очищення господарсько-побутових стічних вод потужністю 2700 м³/добу. При цьому на об'єкті запровадять сучасні енергозберігаючі технології для зменшення забруднення довкілля. Всі роботи фінансували з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, державного та місцевого бюджетів. Потужності оновлених очисних споруд зараз становлять 1350 м³/добу, II чергу робіт планують продовжити у 2024 році.

У Львівському сквері імені Сергія Дмитровського учасники засідання також долучилися до еко-акції «Шевченко єднає Україну» та висадили дуби. Захід присвячено Всеукраїнському дню довкілля, що цього року відзначався 20 квітня.

Засідання Комітету відбувалося у приміщенні Львівської обласної військової адміністрації. До участі у засіданні у форматі відеоконференції доєдналися народні депутати України, представники Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Відповідно до порядку денного засідання Комітету, було заслухано інформацію щодо якості поверхневих вод річки Західний Буг за результатами державного моніторингу, щодо основних забруднювачів басейну.

Приділено увагу питанню розробленого проекту "План управління річковим басейном Вісли: основні заходи та шляхи досягнення екологічних цілей" (далі - ПУРБ Вісли). Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» розпочата процедура стратегічної екологічної оцінки. Наразі тривають транскордонні консультації з Республікою Польща. Громадське обговорення ПУРБ Вісли триватиме до 21 червня 2024 року.

Заслухано також доповіді щодо питань реконструкції очисних споруд у Львівській області та модернізації очисних споруд міста Львова.

Окрему увагу приділено питанням необхідності внесення законодавчих ініціатив в частині зменшення забруднення транскордонної річки Західний Буг. Вкотре піднімалося питання щодо необхідностінесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення стосовно посилення відповідальності за порушення вимог водоохоронного законодавства.

Голова Комітету Бондаренко О.В. порушив також питання невиконання у встановлені терміни вимог Закон України "Про водовідведення та очищення стічних вод" в частині прийняття та приведення міністерствами та іншими

центральною владою виконавчої влади нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом. Запропонував звернутися до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України щодо прискорення роботи у цьому напрямку. Крім того, звернув увагу представників міністерства на необхідність належного відповідного супроводу у Верховній Раді України законопроекту про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку із прийняттям Закону України "Про водовідведення та очищення стічних вод" (реєстр. № 9674 від 04.09.2023), внесеного Кабінетом Міністрів України.

Заступник Голови Комітету Криворучкіна О.В. акцентувала увагу присутніх на невиконанні Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України Рішення Комітету з питань екологічної політики та природокористування від 25 жовтня 2023 року № 185/4 "Про стан річок України та шляхи його покращення" в частині розроблення та затвердження відповідного порядку стосовно надання рішення щодо проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю).

За результатами обговорення питання посилення контролю та відповідальності за порушення природоохоронного законодавства, народними депутатами України – членами Комітету порушено також питання необхідності внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 "Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану" в частині відновлення проведення Державною екологічною інспекцією України, її територіальними і міжрегіональними територіальними органами планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Враховуючи пропозиції народних депутатів України – членів Комітету, пропозиції, що надійшли від центральних органів виконавчої влади та за результатами обговорення питання, Комітет **в и р і ш и в:**

1. Інформацію взяти до відома.

2. Рекомендувати:

Мінінфраструктури вжити заходів щодо прискорення виконання вимог Закону України "Про водовідведення та очищення стічних вод" в частині прийняття та приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом, а також надати інформацію до Комітету щодо стану виконання;

Міндовкілля надати інформацію щодо виконання Рішення Комітету з питань екологічної політики та природокористування від 25 жовтня 2023 року № 185/4 "Про стан річок України та шляхи його покращення";

Міндовкілля та Держекоінспекції порушити перед Урядом питання щодо необхідності внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 "Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану" в частині

відновлення проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;

Міндовкіллю та Держекоінспекції розробити та подати до Кабінету Міністрів України законопроект для подальшого внесення його до Верховної Ради України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за самовільне захоплення водних об'єктів або самовільне водокористування, переуступку права водокористування, забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного режиму на водозборах, порушення режимів роботи водних об'єктів, обліку водокористування, недотримання обмежень щодо ведення господарської діяльності в межах прибережних захисних смуг, водоохоронних зон та зон санітарної охорони;

Мінінфраструктури забезпечити відповідний супровід у Верховній Раді України законопроекту про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку із прийняттям Закону України "Про водовідведення та очищення стічних вод" (реєстр. № 9674 від 04.09.2023), внесеного Кабінетом Міністрів України;

суб'єктам державного моніторингу вод (Держводагентству, Держгеонадра, ДСНС) забезпечити проведення моніторингу стану вод у басейні Вісли;

Львівській та Волинській обласним військовим адміністраціям забезпечити включення заходів плану управління річковим басейном Вісли (2025-2030) до Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років та Стратегії розвитку Волинської області на період до 2027 року та наступні періоди, інші регіональні програми, передбачивши відповідне фінансування з місцевих бюджетів.

3. Рішення Комітету направити до Міндовкілля, Мінінфраструктури, Держводагентства, Держгеонадр, ДСНС, Басейнового управління водних ресурсів річок Західного Бугу та Сяну, Держекоінспекції, до Львівської та Волинської обласних військових адміністрацій, Львівської міської ради та Пустомитівської міської ради.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

Апарат Верховної Ради України
04-15/11-2024/105798 від 14.05.2024

1562198

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Бондаренко Олег Володимирович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000450C310027B1D200
Дійсний до: 18.03.2026 0:00:00

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Бондаренко Олег Володимирович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000450C310027B1D200
Дійсний до: 18.03.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-15/07-2024/104210 від 10.05.2024

1562165

**Аналіз регуляторного впливу
проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у
сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних
ресурсів»**

I. Визначення проблеми

Усі води (водні об'єкти) на території України є національним надбанням Українського народу, однією з природних основ його економічного розвитку і соціального добробуту.

Статтею 95 Водного кодексу України визначено, що усі води (водні об'єкти) підлягають охороні від забруднення, засмічення, вичерпання та інших дій, які можуть погіршити умови водопостачання, завдавати шкоди здоров'ю людей, спричинити зменшення рибних запасів та інших об'єктів водного промислу, погіршення умов існування диких тварин, зниження родючості земель та інші несприятливі явища внаслідок зміни фізичних і хімічних властивостей вод, зниження їх здатності до природного очищення, порушення гідрологічного і гідрогеологічного режиму вод.

Згідно з статтею 110 Водного кодексу України порушення водного законодавства тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

Відповідальність в екологічному праві є важливим складовим елементом правового забезпечення раціонального водокористування, відновлення та охорони водних об'єктів, яка, в свою чергу, має на меті покарання винних, припинення і попередження порушень законодавства у галузі водокористування та охорони навколишнього природного середовища.

Відповідно до Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція, відповідно до покладених на неї завдань складає протоколи про адміністративні правопорушення та розглядає справи про адміністративні правопорушення, накладає адміністративні стягнення у випадках, передбачених законом.

Протягом 2019-2024 років за фактами порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів Держекоінспекцією та її територіальними та міжрегіональними територіальними органами було вжито заходи щодо притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності, зокрема:

у 2019 році до адміністративної відповідальності притягнуто 5012 осіб на загальну суму 961,775 тис. грн;

у 2020 році до адміністративної відповідальності притягнуто 3212 осіб на загальну суму 690,03 тис. грн;

у 2021 році до адміністративної відповідальності притягнуто 6260 осіб на загальну суму 1275,567 тис. грн;

у 2022 році до адміністративної відповідальності притягнуто 987 осіб на загальну суму 239,751 тис. грн;

у 2023 році до адміністративної відповідальності притягнуто 870 осіб на загальну суму 89,063 тис. грн.

у 2024 році до адміністративної відповідальності притягнуто 1609 осіб на загальну суму 298,176 тис. грн.

Завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного дотримання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством.

У той же час, більшість статей Кодексу України про адміністративні правопорушення не відповідають світовій практиці (у тому числі європейській) та сучасним економічним умовам, а незначний розмір штрафів за порушення вимог природоохоронного законодавства не є стимулом до дотримання встановлених вимог, призводить до правового нігілізму у суспільстві, нівелює зусилля держави, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення належного рівня екологічної безпеки.

Після 18 березня 1997 року (дата набрання чинності Закону України № 55/97-ВР від 07.02.97) зміни до статей 48, 59, 59-1, частини першої статті 60 КУпАП не вносилися.

Екологічна ситуація погіршується через безкарність. Максимальний штраф за самовільне водокористування (стаття 48 КУпАП), забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного режиму на водозборах, яке спричиняє їх забруднення, водну ерозію ґрунтів та інші шкідливі явища (стаття 59 КУпАП), самовільне проведення гідротехнічних робіт, безгосподарне використання води, порушення правил ведення первинного обліку вод (стаття 60 КУпАП) складає лише 136 грн. Порушнику водоохоронного законодавства значно дешевше сплатити штраф, ніж провести низку природоохоронних заходів.

Для порівняння, штраф за аналогічні протиправні діяння в Хорватії становить 1320-2000 євро (44193-66800 гривень). Штраф за аналогічне правопорушення в Республіці Словенія становить від 10 000 до 20 000 євро.

Останнім часом внесені значні зміни до законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, що викликає необхідність оновлення складу правопорушень та встановлення відповідальності за їх здійснення у Кодексі України про адміністративні правопорушення.

Збільшення адміністративних штрафів за порушення природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів є дієвим механізмом для

стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати порушень у цій сфері.

З огляду на вищевикладене, розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.

Проектом акта пропонується збільшити адміністративні санкції за правопорушення, передбачені статтями 48, 59, 59-1, 60, 61 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо збільшення розмірів штрафів за порушення вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. Адміністративні санкції переглянуті з урахуванням індексу інфляції.

До того, ж пропонується привести статтю 77-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення до вимог пункту 8-1 Водного кодексу України.

У низці статей розширюється склад правопорушень, зокрема, у частині: недотриманні умов дозволу або порушенні правил спеціального водокористування;

руйнування русел річок, струмків та водотоків або порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій;

порушення режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах та на землях водного фонду;

перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності;

випалюванні сухої рослинності або її залишків у прибережних захисних смугах та на островах.

Запропонована редакція нормативно-правового акта узгоджена з вимогами законодавства, зокрема:

Водного кодексу України;

Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;

Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Основні групи, які зазнають вплив від проблеми:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки здійснення заходів державного нагляду (контролю)

відбувається у відповідності до вимог встановлених законодавством. У сучасному законодавстві відсутні регуляторні акти, які б вирішували зазначену проблему.

Зазначена проблема може бути розв'язана шляхом внесення відповідних змін до діючого регуляторного акта.

II. Цілі державного регулювання

Цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблем:

збільшення рівня відповідальності за порушення існуючих вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

збільшення надходження коштів до державного бюджету;

зменшення кількості скоєних правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

впровадження дієвих заходів, пов'язаних з охороною та раціональним використанням водних ресурсів;

сприяння реалізації в екологічних відносинах принципу «збалансованості», тобто досягнення балансу та оптимального співвідношення між економічним розвитком, соціальним добробутом та охороною водних ресурсів з метою задоволення потреб сьогодення без шкоди для майбутніх поколінь.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1. Не забезпечує досягнення цілі. 2. Не сприяє відновленню екологічної рівноваги у водних об'єктах в комплексі з заходами організаційного, правового та економічного впливу, а також наповненню державного бюджету. 3. Сприяє збільшенню кількості скоєних правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	1. Забезпечення досягнення цілей державного регулювання. 2. Забезпечення надходжень до державного бюджету у разі вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.

	3. Створення правового поля та чітких правил у сфері державного регулювання водних ресурсів. 4. Усунення підґрунтя для корупційних зловживань. 5. Відновлення екологічної рівноваги водних об'єктів в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу. 6. Зменшення кількості скоєних правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. 7. Повністю відповідає потребам у вирішенні проблеми.
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	1. Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення. 2. Посилення інституційної спроможності держави вживати заходи адміністративного впливу. 3. Забезпечення державою безпечного навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого порушенням у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів 4. Збільшення надходжень до державного бюджету за рахунок прозорого та неупередженого накладання адміністративних стягнень внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів.	Відсутні

	5. Виконання обов'язку держави в частині забезпечення безпеки і підтримання екологічної рівноваги.	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Покращення якості води водних об'єктів. 2. Забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життєдіяльності людини. 3. Попередження виснаження, забруднення та засмічення водних ресурсів.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	1441	477	138	520**	2576
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	55,94	18,52	5,36	20,18	100

*Дані про кількість водокористувачів прийнято відповідно до поданих звітів про використання води за формою № 2ТП-водгосп.

**520 водокористувачів – це фізичні особи (громадяни), що здійснюють забір води з поверхневих водних об'єктів, в об'ємі від 5 м³ на добу на підставі дозволів на спеціальне водокористування.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні

Збереження ситуації, яка існує на цей час		
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Прозоре та неупереджене накладення адміністративних стягнень у разі вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів. 2. Зменшення ризику корупційних зловживань. 3. Узгодження інтересів бізнесу та держави.	Відсутні

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	відсутні
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	240 **
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали,	відсутні

канцелярські товари тощо), гривень

7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	відсутні
8	Інше (заповнення форми заяви, підготовка пакету документів), гривень:	відсутні
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	240
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	1918
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	460 320

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів, пов'язаних з накладенням штрафних санкцій, гривень (5 роб. години X 48 грн. X 1 процедура = 240 грн)

**У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» з 1 квітня 2024 року становить – 48 грн.

При оформленні матеріалів адміністративного провадження (складання протоколу про адміністративне правопорушення та винесення постанови про накладення адміністративного стягнення) працівником суб'єкта господарювання орієнтовно буде витрачено 2 дні по 2,5 години 240 грн;

вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів, пов'язаних з оформленням матеріалів адміністративного провадження (складання протоколу про адміністративне правопорушення та винесення постанови про накладення адміністративного стягнення), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації;

інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами є оціночною; штрафні санкції накладаються у випадку виявлення порушень вимог законодавства суб'єктом господарювання.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	460 320 грн.

IV Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результатив ності (за чотирибаль ною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	1	Визначені цілі не можуть бути реалізовані через невідповідності положень чинних нормативних актів.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Вигоди відсутні	Витрати відсутні	Залишення ситуації без змін є неприйнятним. Проблема продовжить існувати - поставлених цілей не буде досягнуто. Більшість статей Кодексу України про адміністративні правопорушення не відповідають сучасним економічним умовам, а незначний розмір штрафів за порушення вимог природоохоронного законодавства не є стимулом до дотримання встановлених вимог, призводить до правового нігілізму у суспільстві, нівелює зусилля держави, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення належного рівня екологічної

			безпеки. Існує ризик збільшення правопорушень у сфері охорони та раціонального використання водних ресурсів. Нестабільне наповнення державного бюджету.
Альтернатива 2 Прийняття проєкту акта	Забезпечення стабільного наповнення державного бюджету	Додаткових фінансових витрат не передбачається. У разі прийняття акта: для держави – передбачається стабільне наповнення державного бюджету. Для громадян витрати не передбачаються. Для суб'єктів господарювання витрати передбачаються у разі порушення вимог водоохоронного законодавства. Організаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності пов'язаної з накладенням адміністративн	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить однозначні прозорі вимоги під час накладення адміністративних стягнень внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів. Збільшення адміністративних штрафів за порушення у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів є дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати порушень у цій сфері.

		их стягнень здійснюватиметься Державною екологічною інспекцією та її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в межах відповідного бюджетного фінансування	
--	--	--	--

V Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення обумовлене необхідністю посилення адміністративної відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, усунення дисбалансу між фактичним розміром заподіяної навколишньому природному середовищу шкоди та сумою існуючих штрафів.

Збільшення адміністративних штрафів за порушення у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів є дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати порушень у цій сфері.

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів» дасть можливість:

забезпечити дотримання суб'єктами відносин у цій сфері стандартів, нормативів, норм і правил, сприятиме більш відповідальному відношенню до водних ресурсів, дозволить зменшити кількість скоєних злочинів, які можуть призвести до екологічної катастрофи;

відновити екологічну рівновагу у водних об'єктах в комплексі з заходами організаційного, правового та економічного впливу;

підвищити рівень захисту прав, законних інтересів, життя та здоров'я громадян;

запобігти правопорушенням у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

посилити інституційну спроможність держави вживати заходи

адміністративного впливу Відповідальність за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

стабільно наповнювати державний бюджет;

спонукати суб'єктів господарювання та громадян до неухильного додержання Конституції і законів України.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи як забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акту шляхом оприлюднення його в мережі Інтернет - на офіційних веб-сайтах Міндовкілля та Держекоінспекції.

VI Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Оцінка можливості впровадження акта та виконання вимог акта суб'єктами господарювання висока.

Реалізація запропонованого акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

Досягнення визначених цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта забезпечить екологічну безпеку, чіткий та прозорий механізм визначення Державною екологічною інспекцією України критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) в залежності від відповідного ступеня ризику суб'єктів господарювання у сферах контролю.

Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (Тест малого підприємництва).

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро – та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Протягом 2024 року за виявленими під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) фактами порушень законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів (порушення умов спеціального водокористування, самовільне водокористування, забруднення вод, порушення первинного обліку вод, порушення правил експлуатації

гідротехнічних споруд та пристроїв тощо) Держекоінспекцією та її територіальними та міжрегіональними територіальними органами до адміністративної відповідальності у вигляді штрафів притягнуто 1609 осіб на загальну суму 298,176 тис. грн.

Крім того, Держекоінспекцією взято участь у засіданнях Міжвідомчої робочої групи із запобігання забрудненню річки Інгулець, а також з питань забруднення водних об'єктів підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства, проведено наради з питання вирішення проблем басейну річки Рось, а також щодо підготовки рекомендацій та способів ліквідації забруднення річки Сейм у Сумській та Чернігівській областях та річки Десна у Чернігівській та Київській областях.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва:

Кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 658 (водокористувачів), у тому числі малого підприємництва 138 водокористувачів та мікропідприємництва 520 водокористувачів;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив – 25,54 %.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», з 1 квітня 2024 року становить – 48 грн.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами на отримання зазначеної інформації, є оціночною.

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
1.	Процедура накладення штрафної санкції за порушення вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів <i>Формула:</i> <i>витрати часу на забезпечення процесу накладення штрафної санкції з боку контролюючого органу X</i>	5 год. (час, який витрачається суб'єктом господарювання при накладанні на нього штрафної санкції та ознайомлення з матеріалами адміністративного провадження) X 48,00 грн. X 1 = 240 грн.	0,00 грн. (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)	240 грн.

	<i>вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X кількість процедур за рік</i>			
2.	Разом, гривень	240 грн.	X	X
3.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць.	658	X	X
4.	Сумарно, гривень	157 920,0 грн.	X	157 920,0 грн.

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Розрахунок витрат суб'єктів малого та мікро-підприємництва на виконання вимог регулювання (Додаток 4 (Тест малого підприємництва) до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), проведено в межах даного аналізу.

4.Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання.

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)
1	Оцінка “прямих” витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	-
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	157 920,0 грн.
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	157 920,0 грн.
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	-
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	157 920,0 грн.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачається.

Висновок:

Розрахунок очікуваних витрат та вигод суб'єктів господарювання, громадян показав, що найбільші вигоди, які виникатимуть внаслідок дії запропонованого регуляторного акта, будуть для держави, що певною мірою виправдовують зазначені витрати, оскільки дія регуляторного акта сприятиме наповненню державного бюджету, зменшенню кількості правопорушень, збереженню та раціональному розподілу водних ресурсів для потреб населення і галузей економіки, відтворенню водних ресурсів, охороні вод від забруднення, засмічення та вичерпання, запобіганню шкідливій дії вод та ліквідації її наслідків, поліпшенню стану водних об'єктів.

VII Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії запропонованого регуляторного акта встановлюється на необмежений термін.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проєкт.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства: з дня його опублікування.

VIII Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

кількість осіб-порушників, яких притягнуто до адміністративної відповідальності у разі вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

сума адміністративних стягнень, накладених за фактом вчинення правопорушень у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів;

сума стягнутих адміністративних стягнень;

розмір надходження до державного бюджету залежить від кількості та ступені важкості порушень вимог законодавства про охорону і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, виявлених під час заходів державного нагляду (контролю);

розмір коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з дією акту;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акту - високий рівень.

З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційних веб-сайтах Міндовкілля та Держекоінспекції.

ІХ Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися через 1 рік після набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження планується здійснити через 2 роки після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом аналізу звітності про результати державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Виконавець – Державна екологічна інспекція України.

**Т.в.о. Голови Державної
екологічної інспекції України**

Ігор ЗУБОВИЧ

«____»_____2025 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

про оприлюднення проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів»

Проектом Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів» пропонується посилити відповідальність у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів з метою забезпечення екологічної безпеки, запобігання негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження водних ресурсів, шляхом посилення відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.

Назва органу виконавчої влади, що розробляв нормативний акт

Державна екологічна інспекція України

Назва структурного підрозділу, що розробляв нормативний акт, адреса та телефони

Управління правового забезпечення Державної екологічної інспекції України, Новопечерський провулок, 3 корпус 2, м. Київ, 01042, тел.: (044) 521-20-33.

Спосіб оприлюднення проєкту акта: розміщення на офіційному вебсайті Держекоінспекції www.dei.gov.ua, у рубриці «Оприлюднення проєктів регуляторних актів».

Зауваження та пропозиції до проєкту акта приймаються на адресу Держекоінспекції: Новопечерський провулок, 3 корпус 2, м. Київ, 01042, та на електронну пошту: info@dei.gov.ua.

Зауваження та пропозиції приймаються протягом місяця з дня його офіційного оприлюднення на вказану пошту та електронну адресу.
